

فرهیختگان

پنجشنبه ۲۷ شهریور ۱۴۰۴
۲۵ ربیع الاول ۱۴۴۷
۱۸ سپتامبر ۲۰۲۵

شماره ۴۵۰۸
صفحه ۱۶
تومان ۱۰۰۰۰

FARHIKHTEGANONLINE
FARHIKHTEGANDAILY.COM

فضای اجتماعی پسا جنگ در ایران، کلید شکست رادیکالیسم متولد شده

سه سال قبل است، این فضا را چگونه تقویت کنیم

ترمیم زخم ۱۴۰۱

ایرانی ها چقدر در سال دارو مصرف می کنند؟

انسولین، آموکسی سیلین و هیئت همراه

پکیج بازیگران کمدی در فیلم فرحبخش جواب نداده است

«ناجورها»! کاش حداقل می خنداندید

با تکنولوژی جدید میزان تولید آبزیان دو برابر می شود، شاید ماهی ارزان شود!

نانو شما را ماهی خور می کند

بازیگرانی که سال ۱۴۰۱ از کشور خارج شدند الان در چه وضعیتی هستند؟

سه سال تاریخ انقضا داشتید

از اهتزاز این پرچم لذت ببرید

سرمقاله

محمد زعیم زاده سردبیر

واکنش های مردم به افتخار آفرینی تیم ملی کشتی و قهرمانی مقتدرانه پس از ۱۲ سال نشان می دهد ورزش همچنان به عنوان یک امر عمومی می تواند پلی میان علایق و سلاطین گوناگون باشد و به مثابه نخ تسبیح، اکثریت مردم را حول دال مرکزی ایران جمع کند. این وضع را مقایسه کنید با رفتاری که در سال ۱۴۰۱ با تیم کشتی شد یا آن بلایی که عده ای بر سر تیم ملی فوتبال در جام جهانی ۲۰۲۲ آوردند.

واکنش های اجتماعی به ماجرای کشتی و قیاس آن ها با وقایع مشابه در سال ۱۴۰۱ نشان می دهد بخش مهمی از جامعه ایرانی از یک بحران هویتی مهم تقریباً عبور کرده، جامعه در حال ترمیم شکاف هاست اگر عده ای بگذارند، کشتی یک مثال سمبلیک است که قابل تعمیم به سیاست و فرهنگ و امر اجتماعی هم است. آنچه در این سه سال با هم دیده ایم و تجربه کرده ایم، نشان داده است نه وقایعی از جنس رادیکالیسم سال ۱۴۰۱ راه حل مشکلات هستند، نه آن هایی که زمینه ساز آن بستر بودند. هم جامعه و هم حکمرانی فهمیده اند روداری بیشتر و عبور از رادیکالیسم خیر عمومی بیشتری پدید می آورد. جامعه و حکمرانی دریافته که علاج در وطن است، آن طرف جز خون و آتش آورده ای برای وطن ندارد و این طرف هم باید به سمت روش های اصلاحی و کارآمد سازی از موضع عدالت و آزادی های مشروع برویم. این وسط اما عده ای هستند که امر ملی برایشان اهمیتی ندارد و مسیر دیگری را می روند، چون شاید نفعشان چیز دیگری است. به همان مثال کشتی برگردیم، وقتی مردم غرق خوشحالی از یک موفقیت بزرگند و بار قص مازند رانی رحمان قهقهه می زنند و چشم نگران امیر علی هستند که در هشت ثانیه طلاز دستش سر خورده است، جامعه شروع می کنند به لکه دار کردن یک قهرمانی مهم که در حضور آمریکا و روسیه و... رقم خورده است. چرا چون علیرضا دبیر نماز می خواند یا مثلاً پیمان درستکار شمایل ملی و دینی دارد! این یعنی «دیگی که برای مانجوشه دیگه مهم نیست، چی توش بجوشه». اگر آثار موفقیت ملی به کیسه مانزود، بهتر است که کلاً برقرار نباشد. آن ها نمی خواهند ما از اهتزاز پرچممان در زاگرب خوشحال باشیم. این وضع کم و بیش در سیاست هم وجود دارد، عدم درک درست از منفعت ملی سبب بروز کنش های قبیله ای و گعده ای می شود. حال اگر آن گعده نفعش را در رادیکال کردن صحنه سیاست و اجتماع ببیند از وقوع آن هم ابایی ندارد. یک مثال نسبتاً به روز و دم دست ماجرای بود که چند روز قبل در یکی از اماکن عمومی شهر شیراز رخ داد. قبح شکنی ای که می توانست تبدیل به حاشیه ای بزرگ شود در رسانه ها باز نشر شد. بعید است کسی از منظر دینی یا حتی ملی چنین حرکتی را تأیید کند، اما اکثریت کنشگران سیاسی و اجتماعی فهمیدند که باید با آن برخوردی در حد خود ماجرا انجام داد، نه آن را بزرگ نمایی کرد، نه کاتاندیده گرفت، عقابیتی که در عمل و در موضع گیری هانسیا رعایت شد. در این میان دبیرکل یک جریان رادیکال اصلاح طلب توییستی منتشر کرد که تلویحاً در حمایت از آن واقعه بود؛ توییستی که از هر طرف به آن نگاه می کردی هیچ خیر عمومی ای در آن دیده نمی شد. این گونه واکنش ها عموماً برای رادیکال کردن موضع جریان رقیب و پر کردن سبب رای خود صورت می گیرد، اما این بار حتی جریان رقیب هم که در این موارد معمولاً اقتضایی و بی تجربه عمل می کند واکنش تندی به این توییست نداشت. در واقع پایداری چی های اصلاح طلب این بار از این موقعیت نتوانستند استفاده کنند و البته این سؤال را بدون پاسخ گذاشتند که چرا اجازه نمی دهند مملکت در مدار عقابیت اداره شود؟ آن طرف ما جرما وضع به همین منوال است، تفکری که به عنوان بلندگو و نماینده مجلس را جلو فرستاده و کارویژه آن ها را پر نگه داشتن سبب رای از بدنه رای خودی هاتعیین کرده، مدت هاست امر ملی و منافع ملی را فراموش کرده، پروژه هایی چون بنی صدریزاسیون پزشکیان، کفر ابلیس خواندن هر نوع گفت وگو در هر شرایطی، چه در دولت شهید رئیسی چه در دولت فعلی و... کار این جریان است؛ جریانی دوقطبی زی که چون مزیتی در ایده های ایجابی واقعی و روی زمین ندارد، پیوسته دنبال رقیبی برای دوقطبی سازی می گردد. در ماجرای مذکوره قاهره چه موافق مفاد آن باشیم، چه مخالف؛ نوع و سطح واکنش این طیف، همین رویکرد را به ذهن متبادر می کرد؛ جریانی که حتی باتذکر رهبری هم عموماً حرف و

مشى خود را اصلاح نمى کند. این دو جریان عملآتاتانشى برای رفع شکاف های قابل ترمیم و در حال ترمیم باقی مانده از سال ۱۴۰۱ نمى کنند و چه بخواهند، چه نخواهند رفتارشان در موضوع ملی شبیه همان هایی است که از بیض نماز خواندن دبیر شده اند منتقد قهرمانی تیم ملی کشتی و خوشحالی مردم.

